

Midhat Golać

26.08.2026. 11:15

Pogledano: 150 puta

Skandinavske zemlje i Island

Čas obuhvata uvodnu diskusiju o nastanku fjordova, grupni rad na analizi geografskih obilježja Švedske, Norveške i Islanda uz izradu ilustracija, te individualnu provjeru znanja i završnu diskusiju o vrijednostima skandinavskih društava.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 7. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Društveno-humanističko područje

Predmet

Geografija

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Razvijati geografska znanja o Švedskoj, Norveškoj i Islandu kroz analizu prirodnih i društveno-ekonomskih obilježja i njihove međusobne povezanosti.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- spoznaje geografski položaj navedenih država
- analizira reljef, klimu, prirodne resurse, stanovništvo i privredu
- razvija vještine rada s kartom, uspoređivanja, timske saradnje i izdvajanja ključnih geografskih obilježja
- uočava povezanost prirodnih uslova i društveno-ekonomskog razvoja

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Fjordovi Norveške

Nastavnik prikazuje fotografiju fjorda u Norveškoj i nakon kraćeg promatranja postavlja pitanje: „Kako su nastali ovi duboki morski zaljevi i u kojem dijelu Evrope se najčešće nalaze?“ Učenici iznose svoje pretpostavke, a nastavnik odgovore usmjerava i povezuje s temom časa – Skandinavske zemlje i Island. Kroz kratku diskusiju učenici razvijaju osnovno razumijevanje prirodnih odlika Skandinavskog poluostrva i Islanda.

Aktivnost 2 – Grupni rad: Švedska, Norveška, Island

Učenici su podijeljeni u tri grupe: Švedska, Norveška i Island. Svaka grupa dobija tekstualni materijal (prilagođen iz udžbenika) koji opisuje geografske i prirodne karakteristike dodijeljene države, kao i mozaik ili vizuelni prikaz reljefa. Zadatak grupa je da analiziraju tekst, izdvoje ključne informacije (položaj, reljef, klima, prirodni resursi) te ih povežu s privrednim aktivnostima i načinom života stanovništva. Učenici oboje ilustraciju i oko nje bilježe najvažnije pojmove. Nastavnik obilazi grupe, postavlja usmjeravajuća pitanja i pomaže u povezivanju prirodnih uslova s razvojem naselja i privrede (npr. ribarstvo, hidroenergija, turizam, šumarstvo).

Nakon grupnog rada slijedi kratka prezentacija. Učenici izlažu rezultate rada i upoređuju sličnosti i razlike između skandinavskih zemalja i Islanda. Poseban naglasak stavlja se na uticaj prirodnih uslova na gustoću naseljenosti i ekonomski razvoj. Kroz saradnju, dijalog i zajednički rad učenici razvijaju vještine kritičkog mišljenja, komunikacije i timskog rada.

Aktivnost 3 – Individualni rad i završna diskusija

Učenici individualno rješavaju nastavni listić koji sadrži pitanja i kratke zadatke o položaju, prirodnim odlikama, stanovništvu, privredi i zanimljivostima obrađenih država. Zadatak ima

funkciju provjere razumijevanja i sistematizacije znanja. Nakon toga nastavnik vodi završnu diskusiju postavljajući pitanje: „Šta možemo naučiti od skandinavskih država o odnosu prema prirodi, razvoju društva i poštovanju ljudskih sloboda?“ Učenici iznose i obrazlažu svoje stavove, povezujući prirodne uslove, društveni razvoj i visok stepen ekološke svijesti i društvene organizacije u ovim zemljama.

Na kraju nastavnik zaključuje čas naglašavajući važnost razumijevanja povezanosti prirodnih uslova i društveno-ekonomskog razvoja te postavlja pitanje za domaću zadaću: „Koju ideju iz skandinavskih društava bismo mogli primijeniti u našem okruženju?“

Potrebni resursi

- Geografija za VII razred, D. Džafić i A. Sulejmanović, NAM Tuzla, 2010.
- Geografska karta Evrope
- Atlas
- Crno-bijeli mozaici za bojanje
- Nastavni tekstovi za grupe
- Radni listić

Praćenje i procjenjivanje

Individualni nastavni listić s pitanjima i kratkim zadacima za provjeru razumijevanja i sistematizaciju znanja o obrađenim državama.

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Domaća zadaća: razmisliti i obrazložiti koju bi ideju iz skandinavskih društava učenici mogli primijeniti u svom okruženju.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola